

ZIMNA dziś rano stopni 1.
CIEPŁA wczoraj w południe stopni 4.
JUTRO Sw. Benedykta O.

WSCHÓD SŁOŃCA o godz. 6 min. 3.
ZACHÓD „ „ 6 „ 12.
WYSOKOŚĆ wody na Wiśle stóp 4 cali 10.

WIADOMOŚCI KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH.

Do Kroniki Wiadomości Krajowych i Zagranicznych, jako praeium dla prenumeratorów, dodane zostaną na kwartał dwa tomy treści historycznej, powieściowej, literackiej i ekonomicznej, składające się każdy z 250 stronnic, za cenę druku i papieru po kop. 25 za tom.

Obwieszczenia przyjmuje Redakcja Kroniki za opłatą: Od wiersza drobnym drukiem za jednorazowe umieszczenie kop. 3, za następne po kop. 2 1/2.

Każdy prenumerator Kroniki ma prawo zamieścić w niej bez opłaty, doniesień własnych za 50 kop. kwartał.

WSZYSTKO DLA WSZYSTKICH.

CENA KRONIKI:
w Warszawie: Kwartałnie Rsr. 1 kop. 35. (złp. 9).
„ „ Miesięcznie kop. 45. (złp. 3).
Namer pojedynczy kop. 5. (groszy 10).
Na Poczcie: w Królestwie kwartał. Rsr. 2 kop. 25 (złp. 15).
w Cesarstwie: Rocznie Rsr. 13. — Półrocznie 6 kop. 50).
„ „ Kwartałnie Rsr. 3 kop. 25 (w kopertach).

Biurow Redakcyi i Kantor główny w litografii A. Pecy et Comp. ulica Miodowa Nr. 482.

— Z Petersburga dnia 19 Lutego (2 Marca). —

W sobotę, 27 lutego wieczorem, Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI KSIĄŻE MIKOŁAJ MIKOŁAJEWICZ wyjechał przez Berlin, Sztutgard i Marsylją do Nizy.

— Warszawskie Towarzystwo Dobroczynności, ma honor podać do wiadomości publicznej rezultat dochodu z widowisk scenicznych w obu Teatrach, oraz z Maskarady, danych w dniu 10 lutego r. b. przez Dyrektora Rządową Teatrów na korzyść Zakładu Starców i kalek pod opieką Towarzystwa zostających: Przychód: a) z Teatru Wielkiego. 10. książę Namiestnik Królestwa za swą lożę rs. 50. JW. Paniutin Gubernator Wojenny 25, rs. Za sprzedane bilety do łóż, krzeseł, amfiteatrów, galeryi i paradyzu 1083 kop. 32 1/2. Naddatki 68 kop. 43. Razem rs. 1226 kop. 75 1/2; b) Z Teatru Rozmaitości. Za sprzedane bilety do łóż, krzeseł i miejsc nie numerowanych rs. 318 k. 10. Naddatki rs. 54 kop. 77 1/2. Razem rs. 372 kop. 87 1/2; c) Maskarada Za 346 biletów wejścia rs. 346; ogół dochodu wynosił rs. 1945 kop. 63, że zaś

wydatki jako to; na opłacenie orkiestry wczasy Maskarady, oświetlenie Sal Redutowych, druk afiszy, rozlepienie takowych, służbie i t. p. uczyniły rs. 181 kop. 21. Zostało zatem czystego dochodu rs. 1764 kop. 52. Warszawskie Towarzystwo Dobroczynności otrzymałszy ten znaczny zasilek na potrzeby starców i kalek w Instytucie swoim schronienie znajdujących, poczyniło sobie za miły obowiązek oświadczyć najszczerze podziękowanie: Dyrekcyi Rządowej Teatrów, jak nie mniej artystom którzy przyjęli udział w wykonaniu dzieł przedstawionych, tudzież łaskawej publiczności, która pośpieszyła skwapliwie przyłożyć się do powyższego korzystnego dla ubogich rezultatu.

Komitet urządzający uroczystości na rzecz Instytutu Muzycznego Warszawskiego: Ma zaszczyt zawiadomić, że pierwsza Uroczystość Muzyczna, na rzecz Instytutu Muzycznego Warszawskiego, daną będzie w dniu 28 marca, o godzinie 7ej wieczorem, w cyrku na placu Zielonym.

Cyrk został w tym celu odpowiednio urządzony i ogrzany.

Komitet zarazem uprasza amatorów i artystów, przyjmujących udział tak w chórach jak w orkiestrze, by w całym komplecie raczyli się zebrać na pierwszą *generalną próbę*, odbyć się mającą w cyrku, we środę, dnia 21 marca o godzinie 5ej po południu.

— Nie można zaprzeczyć, że książki Polskie w ogóle są drogie. Przyczyna tej drogociny nie leży w samych wydawcach, którzyby nieza-

wodnie przyczynili się do obniżania cen, gdyby tylko mogli liczyć na większą publiczność kupującą. — ta tedy niepewność wstrzymuje wydawców od naznaczania cen niższych. — Gdy jednak czytająca powszechność domaga się ciągle obniżenia cen niższych; przyrzekając daleko więcej kupować, jak to dotąd ma miejsce wypada więc koniecznie, aby którykolwiek z księgarzy zrobił próbę w tym względzie. — Wykonanie tej próby przyjmując na siebie księgarnia A. Nowoleckiego, mając bowiem wiele dzieł dawniejszych i nowszych różnej treści, poruczonych sobie od osób prywatnych do wyprzedaży po cenach zniżonych, chce też księgarnia dać sposobność taniego nabycia książek polskich. Będzie to zarazem kamieniem próbnym, który albo utrzyma ten sposób tani zbywania książek, a da możność nie jednemu do utworzenia sobie ładnej biblioteczki i zachęci księgarzy, wydawców do uczynienia cen przystępniejszych, albowież przekona, że publiczność czytająca jest wymagająca, lecz daleką od poparcia swych żądań czynem.

Nie należy wszakże wątpić, że krok ten Nowoleckiego tak blisko obchodzący każdego przyjaciela literatury, z właściwym uczuciem i od ogółu publiczności przyjętym zostanie. W uskutecznieniu zamiaru swego księgarnia A. Nowoleckiego z dniem 20 b. m. poczynawszy, zamieszczać będzie we wszystkich Gazetach Warszawskich tytuły dzieł, przeznaczonych do wyprzedaży, z oznaczeniem ceny katalogowej i ceny zniżonej.

ZNAKOMITOŚCI TEGOCZESNE.

III.

Mac-Mahon.

W pierwszych latach zajęcia Algierii przez wojska francuskie, p. Mac-Mahon był prostym kapitanem sztabu głównego, bardzo przyjemnym młodzieńcem; już mówiono o nim, że go czeka świetna przyszłość.

Nigdy nie był rannym w bitwie, co u ludów wschodnich jest oznaką osobliwego szczęścia. Pewnego razu kazano mu obejrzeć chatę stojącą w wąwozie, opareset kroków przed pierwszemi chatami. Pobiegł tam, zsiadł z konia, obszedł chatę w około i nie zobaczył nikogo. Wchodzi do środka, a w małej izdebce natrafia na Araba. W mgnieniu oka Arab zmierzył do niego z fuzji, o trzy kroki odległości. Szczęściem spaliło na panewce. Arab upuścił broń z ręku, przekonany że cel się spełnił, że widzi przed sobą jednego z ludzi, szczególną łaską obdarzonych od Boga. Nie potrzebując mó-

wić co się stało z Arabem. Poszedł opowiadać przygodę swoją Mahometowi, w tym raju, który tak czyni obojętnym prawego muzułmanina, na wszystkie ziemskie rzeczy.

Młody kapitan dziś jest marszałkiem Francji, a z wszystkich bitew wyszedł bez rany, nawet przy szturmie warowni Małachowa i pod Magenta. Okoliczność ta szczególnym otaacza go urokiem; bo w bitwie nie dosyć jest być mężnym, trzeba także być szczęśliwym. Nazwisko *ulubienica fortuny*, którego nieraz nadużywano, nie jest tak próżnym słowem, jakby się komu zdawać mogło. Są ludzie którzy pomyślnie wychodzą z najniebezpieczniejszych przygód.

Do liczby takich *szczęśliwych dzieci zwycięstwa*, należy marszałek Mac-Mahon, ów zręczny dowódzca, który w samą porę nadciągnąć zdołał na plac bitwy pod Magenta. Z tego powodu posiada on ślepe zaufanie żołnierzy. A jednak, gdy się rozpatrzmy w czynach i charakterach tych *ulubieńców szczęścia*, przekonamy się, że nie samo szczęście im posłużyło, że oni własnymi zdolnościami nie mało przyłożyli się do niego. Marszałek Mac-

Mahon stawia nam uderzający przykład tej prawdy. Szczęśliwym jest, to prawda, lecz do tego szczęścia przydać trzeba talent, energję, umiejętność wojny i wszystkie przyimoty znakomitego wodza.

Książęta Orleańscy, synowie króla Filipa, umieli poznać i wybrać zdolnych oficerów; im należy się ten zaszczyt, że odgadli przyszłość wielu generałów francuskich dziś tak znakomitych. Tak samo i młodego kapitana Mac-Mahon.

Hrabia Mac-Mahon urodził się w roku 1807 pochodził on ze starożytnej rodziny Irlandzkiej, która podzieliła los i wygnanie Sztuartów. Ojciec jego był przyjacielem Karola X. Młody Mac-Mahon wszedł do szkoły wojskowej w Saint Cyr w r. 1825; pierwszą kampanią odbył na wyprawie do Algieru; był przy oblężeniu Antwerpii, jako adjutant generała Achard; został kapitanem w r. 1833 i odpłynął do Afryki. Tam odznaczył się wielu świetnymi czynami, mianowicie przy oblężeniu Konstantyny.

W oblężeniu tém, Zuawii jeszcze wówczas mało znani, okryli się sławą. Przy zaprowa-

Warunki zaś tej wyprzedaży są następujące:

1. Sprzedaż odbywać się będzie tylko za gotówkę, zaraz przy wzięciu książek, płacić się mając. — 2. Czas wyprzedaży każdego dzieła oznacza się dla mieszkańców m. Warszawy dni 7 od ogłoszenia, a dla osób zamieszkałych na prowincyi tak w Królestwie jak i cesarstwie, dni 30 od ogłoszenia. — 3. Osoby z prowincyi, obok nadsyłania pieniędzy według ceny oznaczonej niższej, dołączają jeszcze do każdego rubla sr. kop. 20 w Królestwie, a kop. 25 w Cesarstwie, a to na koszt opakowania i portoryi od posyłek.

Dzieła obecnie niższe, oddział Iszy.

1. F. S. Dmochowski, Nowe drogi, opowiadania i marzenia ziemianina, stronnic 306 w 16ce cena rs. 1, niższa na kop. 70. — 2. Satyryczne powieści i gawędki, wiersze różne, przekłady, życiorysy, 16-ka str. 157, cena kop. 75, niższa na kop. 50. — 3. Przekleństwo matki, opowiadanie na rzeczywistych faktach osnowane 1 tom w 8ce str. 340 cena rs. 1 kop. 20, niższe na kop. 75. — 4. Powieści Obrazy i Zarysy oryginalne i naśladowane, 1 tom w 8ce str. 346 rs. 1 kop. 40, niższe na kop. 75. — 5. K. Wł. Wójcicki, Klechdy starożytne, podania ludowe, powieści i przypowieści ludowe, 2 tomy w 16 stron: 524, cena rs. 2, niższa rs. 1. — 6. O Zabytkach mowy ludu Polskiego w języku Angielskim 1 tom w 8ce str. 500, cena rs. 2 niższa na rs. 1 kop. 30. — 7. Wybór rozrywek dla dzieci różnego stanu, płci i wieku, przez H. S. K. 2 tomy w 16ce stron 600, cena rs. 2, niższa na rs. 1. — 8. Aleksandrowicz, Projekt do oczyszczania włościan str. 60, cena kop. 50, niższa za kop. 37½. — 9. Dzieje Starego i Nowego Testamentu dla młodzieży 16-ka str. 190, cena kop. 60, niższa za kop. 30. — 10. Aleksandrowicz, Instrukcja Ekonomowi folwarku, cena kop. 37½, niższa za kop. 25.

— Komitet Resursy Kupieckiej, zawiadamia, że w bieżącym tygodniu wykładane będą dwie prelekcje we Środę d. 21 marca przez p. Przysańskiego, w sobotę 24 t. m. przez p. Lesińskiego. Przedmiotem tych wykładów będzie powietrze, uważane nasamprzód pod względem fizycznym, a następnie pod względem chemicznym. Posiedzenia rozpoczynają się wieczorem o g. 7.

— Ponieważ w sam dzień 40 męczenników mieliśmy dokuczliwe zimno, ztąd wnoszono, że zima będzie jeszcze długo trwała,

dzianiu baterii, zaciągnęli wśród dnia, pod ogniem nieprzyjacielskim, na szczyt wzgórza Mansurach, armaty dwudziesto cztero funtowe, których w nocy nie mogły konie wydość z błota. W dzień szturmowali ten zaszczepili że poszli na czele pierwszej kolumny. Ich mężstwo uwiecznił pędzel Horacego Werneta. Wystawił on Lamoricięra na szczycie wyłomu na pół otoczonego tumanem kurzu, pośród okropnego wybuchu miny. Obok niego dowódca inżynierów Vieus, wdzierając się na mur i odbierając śmiertelną; nieco niżej bohatyrski pułkownik Combes i mnóstwo mężnych, a między niemi kapitan Mac-Mahon.

Przy formowaniu strzelców pieszych, opowiada autor historii Żuawów, postawiono na czele batalionów tego wyborowego pułku, oficerów odznaczających się mężstwem i zdolnością. Przebiegając ich nazwiska, natrafiamy na ludzi sławnych dziś i wysokie stopnie zajmujących, jako to: Mellinet, Forey, Ladmiraunt. Hrabia Mac-Mahon, kapitan głównego sztabu, odznaczający się wielą świetnymi czynami, został dowódcą dziesiątego batalionu.

W 1845 pan Mac-Mahon otrzymał stopień

tymczasem pewniejsze oznaki zdają się poprzedzać bliskie nadejście wiosny, między innemi przedonegają około wolskich rogatki widziano ciągnącego bociana, widziano też ciągnące dzikie gęsi, a Wisła już myśli na seryo o zniesieniu ciężącego na niej jarzma i w tej obawie zbierają most pod Warszawą.

— Dwa obrazy z wystawy krajowej Kostrzewskiego (aquarella) i dziady pod kościołem Pilatego (olejny) niedawno znalazły nabywców.

— P. Władysław Kruszewski, właściciel Magazynu sukien i okryć damskich, przy ulicy Miodowej, Nr. 495, wyjechał w tych dniach za granicę.

— Magazyn Mód Nr. 12, wyszedł na widok publiczny i zawiera artykuły następujące: Kamienica na Podwalu przez L. Brzozowskiego. — O kaktusach przez P. Borkowską. Kilka maleńkich parafialnych grzeszków, przez F. Swiderskiego. Korrespondencja z Paryża. Sprawozdanie tygodniowe pod znakiem dwóch gwiazdek. Szarada. Mody. Nowości zagraniczne. Opis tablicy z krojami haftami i wzorami do wyszycia siatek. Korrespondencja.

— W tych dniach wyszło dzieło w Krakowie: „Wspomnienie o kościele św. Michała“ niegdyś OO. Karmelitów bosych w Krakowie, napisane przez ks. Jana Chelmeckiego. Praca ta ciekawa pod względem historii zakonu karmelitańskiego i historii założenia tego klasztoru, ma jeszcze ważność chwili, kościół ten bowiem wkrótce ma być rozebrany, a ponieważ znajdują się w nim groby rodzin Dębińskich, Dąbskich, Michałowskich, Sierakowskich, więc osoby z tych familii żyjące, mogłyby pomyśleć o ocaleniu szczątków swoich przodków i znaleźć im stosowne umieszczenie. Dochód z tego dziełka przeznaczony dla ubogiej młodzieży gimnazjalnej.

— Znajdujemy wiadomość w dziennikach prażskich, iż p. Karliński, adjunkt obserwatorium w Pradze, zamianowany został nadzwyczajnym członkiem czeskiego towarzystwa umiejętności. Pan Karliński Krakowianin, był dawniej adjunktem obserwatorium w Krakowie, ztąd przeniesiony został do Pragi.

— W dniu wczorajszym przyjechało do Warszawy koleją żelazną osób 313, wyjechało 223.

— Wczoraj w teatrze Rozmaitości po komedyi Żydzi, przywołana pani Ziemieńska i

pułkownika. Samowładny był w dowództwie, mężny w boju, na sam jego widok korzyli się Arabowie. Doświadczenie nauczyło ich, że pułkownik nie żartuje, skoro już raz zaczęła się bitwa. A gdy przebiegał góry Kabyłów, ich nieuskromieni mieszkańcy opłacali podatek, bez najmniejszego oporu.

Upadek króla Ludwika Filipa, nie wywarł wpływu na los mężnego pułkownika. W tymże roku został generałem brygady i dowódcą prowincyi Konstantyny.

Po zamachu 2go grudnia, do którego wcale nie należał, cesarz Napoleon mianował go generałem dywizyi. Na tym stopniu zostając, odbył kilka wypraw do Kabylii i zajął miejsce w rzędzie najznakomitszych generałów wojska afrykańskiego. Nigdy nie ubiegał się za łaską dworu.

Znajdował się w Paryżu bez czynnego zajęcia, a gdy generał Canrobert złożył dowództwo wojska, walczącego w Krymie, on objął po nim dywizyę piechoty. I w tem okazuje się szczęście ciągle jemu przyjazne. Już przełamano największe trudności, wytrzymało najcięższe trudy. Mac-Mahon nie czekał dłu-

panna Dutkiewicz po 2-kroć, oraz pp. Rychter 3-kroć, Panczykowski 2-kroć, i Bodurkiewicz,

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE

A N G L I A.

London, 17 marca. Dzisiejsza *M. Post* w następujący sposób przedstawia obecne położenie. Sabaudya i Nicea zostaną zobowiązane traktatem odstąpić Francji. Następnie Francja zapyta się ludności, czy pragnie przyłączenia do Francji, czy samoistności oddzielnej. W pierwszym razie rezultat zostanie zakomunikowany mocarstwom, w drugim razie Sabaudya ukonstytuowana będzie jako oddzielne państwo. W żadnym razie Francja nie zezwoli na to, żeby Piemont pozostał w posiadaniu przejść przez Alpy.

A U S T R Y A.

Donoszą z Werony, że dla przeszkodzenia przekraczaniu granicy emisaryuszom piemonckim, wyznaczono pewne tylko miejsca, któredy przechodzić można z kraju lub do kraju weneckiego od zachodu i południa. Gazeta pomieniona wymienia te punkta, dodając, że wszędzie indziej niewolno ani przekraczać granicy ani przewozić żadnych rzeczy. Każdy ktokolwiek napotkany będzie w pasie jednomyliwym (mili włoskiej) nad granicą a nie w kierunku wiodącym prosto do miejsca, którego granicę przekroczyć wolno, będzie areztowany, jeżeli się niewykaże że jest miejscowym, i że musiał zejść z głównych dróg wskazanych, bądź dla robót w polu, bądź dla dozoru gospodarstwa. W miejscach gdzie nie ma urzędów granicznych i któredy granicę przekraczać nie można, czuwać będą patroli żandarmeryi; urzędy zaś graniczne mają sobie dodaną pomoc służby policyjnej i skarbowej. (Sch. Ztg.)

F R A N C Y A.

Paryż, 15 marca. Wszystko zdaje się potwierdzać, że posłano ztąd do króla Piemontu rozkaz *ultimatum*.

P. Thouvenel uprasza w niem gabinet turyński, aby wstrzymano jeszcze zajęcie Romanii i nagania postępowanie względem Toskanii; ale chociaż życzy cesarz zachować autonomią Toskanii, to zgadza się jednak, aby z familii Sabaudzkiej dano jej panującego, któryby zarazem był namiestnikiem (wikaryuszem) Romanii pod zwierzchnictwem Papieża, który jak wiadomo, niechęcił się zgodzić na samego Wiktora Emanuela. Jeżeli takie *ultimatum* wystosowane jest do Piemontu, to

go i przybył na kilka dni przed stanowczym szturmem.

Wielki krzyż Legii honorowej i dostojność senatora wynagrodziły go za mężstwo i poświęcenie okazane w ostatnich dniach boju.

Za powrotem z Krymu, znowu odplłynął do Algeryi; w r. 1857 uszkodził Kabyłów. Potem przy zmianach zarządu Algeryi, mianowany został dowódcą siły lądowej i morskiej; posiadał tę władzę, aż do początku roku 1859. W tym czasie rozkazał mu cesarz, żeby powrócił do Francji i objął dowództwo drugiego korpusu w wojsku włoskiem. Korpus ten składał się prawie całkowicie z żołnierzy których znał, i którzy pod nim służyli. 31go maja nastąpiły stanowcze ruchy i działania. Generałowi Mac-Mahon rozkazano przeprowadzić się przez Tessin pod Turbigo, obejść Austryaków i wiazać ich z boku, a inne korpusy, które przebyły rzekę w rozmaitych punktach miały uderzyć na nieprzyjaciela z frontu w okolicy Magenty. 3go czerwca rano przeprawiwszy się przez rzekę, napotkał po południu oddział wojska austriackiego postępujący od Medyolanu i odparł go. Nazajutrz ciągnął ku Magenta,

niezawodnie i do Stolicy świętej posłano takie samo, dla wskazania jej do jakich ustępstw chce rząd cesarski skłonić swego sprzymierzeńca. Dzisiejszy artykuł *Patrie* zdaje się wskazywać że rząd nieporzucił jeszcze tych zamiarów.

Alé wątpić należy aby polityka kierowana przez p. Cavour, powstrzymała się nawet przed temi wskazaniem Napoleona III. Zresztą, kwestyą tę stanowczo rozstrzygnie decyzja Stolicy świętej, a tam więcej niż kiedy trwają w zamiarze nierobienia żadnych ustępstw.

Odpowiedź urzędowa kardynała Antonelli, przybyła dziś do Paryża.

Niepotrzeba dodawać, że rząd rzymski nie chce słyszeć o żadnych ustępstwach, dopóki niebędzie mu zwrócona Romania, a to już zupełnie niepodobna.

Mówią że otrzymano tu list pana Veuillot z Rzymu, w którym mówi, że takie tam wzburzenie panuje, że nawet obecność wojska francuzkiego, niezabezpiecza od powstania. Nietylko że czynią tam przygotowania do ekskomunikacji Wiktora Emanuela, ale nawet przy odejściu kuryera odbyły się już ceremonie wstępne tej straszliwej uroczystości.

Mówią że za kilka dni książę Carignan będzie mianowany gubernatorem Toskanii.

Niepodlega już najmniejszej wątpliwości że niebędzie żadnego rodzaju głosowania przed przyłączeniem Sabaudyi do Francyi.

(Nord.)

P R U S S Y.

Berlin, 16 marca. Na dzisiejszem posiedzeniu Izby deputowanych p. Vincke i jego przyjaciele przedstawili wniosek, żeby Izba ochotnie oświadczyła się za krokami rządu w sprawie Hessyi elektorskiej, a mianowicie za zapewnieniem ustawie heskiej z r. 1831 prawnego uznania i spodziewa się, że rząd silnie trzymać się będzie stanowiska, przyjętego w tej sprawie. Wniosek ten z oznakami zadowolenia został oddany osobnej komisji.

W Ł O C H Y.

Turyń, 13 marca. Położenie jest zawsze toż samo: zapewniają że król będzie miał mowę, w której odroczy przyjęcie Romanii, góy mu pojutrze przedstawia wyrażenie życzeń ludu tych prowincyi, i doda że zaczęte są negocjacje, aby pogodzić życzenia ludów z uszanowaniem winnem Stolicy świętej.

Nieszczęściem obawiają się że te negocjacje doprowadzą do żadnego rezultatu.

gdy niedaleko Buffalora uderzyły na niego massy wojska austriackiego, które musiał pobić i zniszczyć, ażeby dostać się na wskazane miejsce. Ile musiał łożyć nadludzkich trudów, ile nadludzkich wysiłen uczynić, opowie to historia tej kampanii. Narescie około wpół do szóstej wieczorem, dosięgnął celu i bohatyrysem uderzeniem rozstrzygnął zwycięstwo.

Uprzejmy i szlachetny w zwyczajnych stosunkach życia, a surowy i nieustraszony na polu bitwy, należy do tych wojowników, którzy tak są na właściwym miejscu w salonie, jak w boju. Posiada że tak powiem, arystokratyczną odwagę, wolną od szorstkiego obejścia się żołnierza.

Trudno opisać, jak jest skromnym i delikatnym ten znamienity dowódzca, który wszędzie, prócz wrzawy bitwy, jak najmniej występuje na widok. Jego rapport o bitwie pod Magenta, jest tego najmocniejszym przykładem. Nie podobna mówić spokojniej i bez wystawiania własnych zaslug o walce do której pomyślnego skutku sam przyłożył się najwięcej.

Fizjonomia marszałka Mac-Mahon, zgadza się z jego moralnemi przymiotami jest

Przesilenie będzie więc tylko na kilka dni odroczone.

W końcu tygodnia, król podobno pojedzie do prowincyi żądających przyłączenia. Ta okoliczność, obok innych, wpłynie na odłożenie otwarcia parlamentu do 12 kwietnia.

Mówiono od kilku dni i mówią jeszcze dużo a z cicha; że przysłano dworowi bullę ekskomunikacyjną. Sądziemy, że to nie prawdziwa pogłoska. Prawdą jest tylko, że drugie napomnienie, które według praw kanonicznych poprzedza zwykle bullę ekskomunikacyjną, przyszło do Turyń.

Jedną z najpierwszych czynności rządu po ogłoszeniu przyłączenia, będzie otwarcie pożyczki stomilionowej, której połowa będzie negocjowaną zagranicą, druga zaś połowa będzie pokryta przez otwarcie subskrypcyi w kraju. (Nord.)

OSTATNIE WIADOMOŚCI.

Paryż, 17 marca. Według dzisiejszej *Patrie* kwestya Sabaudzka zupełnie już ułożona między Francją i Piemontem, a układy w przedmiocie Toskanii bliskie końca.

Turyń, 16 marca. Farini ma tu przybyć w niedzielę 18 t. m. Dziś wieczór miasto uilluminowane.

Piszą z Modeny 15 t. m. że minister sprawiedliwości w państwie Emilii ogłosił ostateczny rezultat głosowania: zapisanych 526,258; głosujących 427,512; za przyłączeniem 426,006; za oddzielnem królestwem 756; pustych biuletów 750.

Florencya, 16 marca. Dekret rządu tymczasowego zwołuje kolegia wyborcze Toskanii na 25 marca, dla wybrania deputowanych do sardyńskiego parlamentu.

Rząd ogłosił z balkonu Palazzo - Vecchio plebiscyt ludu tokańskiego, który wczoraj podaliśmy. Na ulicach nieustannie widać tłumy przechadzające się, wszędzie błyszczą kolory narodowe i francuzkie; wieczorem illuminacya.

Tłum zebrał się na placu della Signoria i wszędzie rozlegały się patryotyczne okrzyki. W chwili ogłoszenia, entuzjazm był niedoopisanym. Z fortów miejskich dano 101 wystrzałów armatnich.

Zurich, 16 marca. Rada związkowa zaprotestowała w Turynie i Paryżu przeciw przyłączeniu Sabaudyi do Francyi, opierając się na tem, że traktat z 1816 r. zabrania usta-

żarzem przyciągająca i poważna; poznaście z niej wojownika i światowego człowieka. Jest średniego wzrostu, dość szczupły, małą głowę. Przed kilkoma laty, brat jego zabił się na wyścigach konnych w Autun, spadłszy z konia. Marszałek Mac-Mahon spokrewniony jest z arystokracją francuzką. Jego żona jest siostrzenicą księcia de Castries, jednego z najgorliwszych legitymistów. Jak Grouchy, Davoust, Lauriston, w epoce pierwszego cesarstwa, tak dziś Mac-Mahon wyobraża w wojsku francuzkiem, świetne imiona z dawnych czasów przed rewolucyjnych i w jego osobie łączą się wielkie wspomnienia historii tego kraju.

Rzecz osobliwa! marszałek Mac-Mahon i generał Auger, byli razem adjutantami generała Changarnier w Afryce. Któż byłby wtenczas przewidział ich przyszłą dolę? Auger, dawny towarzysz Lamorieiera w szkole politechnicznej, wyobraziciel postępu i wolności, umarł bohatyryską śmiercią na polu bitwy pod Solferino; Mac-Mahon został marszałkiem Francyi, a wszystkie jego dostojęstwa są niczem w porównaniu z czcią i po-

pienia tych prowincyi jakiemu bądź innemu państwu prócz Szwajcaryi.

Marsylia, 16 marca. Otrzymujemy wiadomości z Konstantynopola z 7 t. m.

Ministrowie terazniejsi zostają przy swoich portfelach. Wielki wezyr pojednał się ze swym poprzednikiem i przyjął jego program reformy. Postanowiono nową organizacją sądownictwa.

Negocjują znaczną pożyczkę zagranicą; inną mniejszą w Konstantynopolu. Poseł W. Brytanii p. Bulwer zebrał ciało dyplomatyczne i na tem zebraniu bronił systemu, według którego nowy podatek od wynajęć mieszkań powinien być zastosowany i do Europejczyków.

Jeden z ambasadorów oparł się temu i przeciągnął innych do kolegów na swą stronę. Nakoniec po konferencji z wielkim wezyrem, zgodzili się dyplomaci że niemożna nakładać tego podatku na Europejczyków.

Marsylia, 16 marca. Listy odebrane z Tulonu, potwierdzają że francuzka flotta stojąca w odnodze Algesiras, została odwołaną.

Belgrad, 17 marca. Wysoka Porta mianowała już księcia Michała Obrenowicza następcą jego ojca księcia Miłosza w Serbii.

Wiedeń, 17 marca. W Peszcie panuje zupełna spokojność.

(Nord, Ind. Bel.)

Wiadomości handlowe.

Ceny zboża i produktów za granicą.

Berlin, 17 marca.		korzec warsz.	
	za winspel tal.	złp. gr.	złp. gr.
pszenica. 2,100 fnt.	59—73	38 45	—
żyto .... 2,000 „	51 1/4	32 4	— w miejs.
„ „ „	49	29 15	— na wios.
jęczmień. „ „	38—45	—	—
owies ... „ „	25—30	—	—
groch ... „ „	49—55	—	—
olej rzepakowy.....	za 100 fnt. 11 3/4	tal.	—
„ lniany.....	„ 10 3/4	„	— w miejs.
spirytus za 8,000 tral. czyli 100 kw...	17 1/2	„	— w miejs.
„ „ „	„	„	— na wios.
Wrocław, 17 marca.		korz. warsz.	
	za szef. 84 fnt. sr. gr.	złp. gr.	złp. gr. w miejs.
pszenica. „ „ „	61—81	31 5	— 41 21 biała
„ „ „	60—76	31 2	— 38 6 żółta
żyto .... „ „ „	53—60	27 18	— 31 20 w miejs.
„ winsp. „ „ „	— tal.	—	— na wios.
jęczmień. szef. 70 „	42—52	—	—
owies ... „ „	47 „	26—32	—
groch ... „ „	—	—	— do got.
olej rzepakowy.....	za 100 fnt. —	tal.	— w miejs.
„ lniany.....	„	—	— w miejs.
spirytus za 8,000 tral. czyli 100 kw...	16 1/3	„	— w miejs.
„ „ „	„	„	— na wios.

ważaniem, które pozyskał w narodzie; ich zaś dawny dowódzca Changarnier, ów Massena afrykański, jak go nazywali żołnierze, zbawca społeczeństwa od zamachu demagogów, smutne dni pędzi na wygnaniu.

„Nie głowę, ale serce trzeba wznosić,” mawiał Chatembriand. Marszałek Mac-Mahon zna tę zasadę i do niej się stosuje. Szlachetność rodzą, zacność charakteru, majątek osobisty, nadają mu oddzielne stanowisko i miejsce w rzędzie tych ludzi, którzy ograniczając się na wypełnianiu obowiązków swoich, służą krajowi bez narażenia własnej niepodległości. Posiada przytem czerstwe zdrowie, które nie tylko nie osłabił jego dwudziestoletni pobyt w Afryce, lecz jeszcze bardziej zahartował. Dwadzieścia godzin nie zsiądz z konia, jest to dla niego fraszka. Dla żołnierzy jest bardzo dobrym i o ich potrzebach pamięta. Wszystko to wróży, że jeszcze można spodziewać się od marszałka Mac-Mahon, wielkich i szlachetnych czynów, byleby tylko ochroniły go kule nieprzyjacielskie: a w tym trzeba zdać się na jego przeznaczenie, bo on ich nie unikał i unikać nie będzie.

Szczecin, 17 marca.

	za winsp.	tal.	złp. gr.	złp. gr.	
pszenica.	—	65—68 1/4	40 18—42 18	—	w miejs.
żyto	77	47—48	30 5—33	—	w miejs.
Jęczmień	70	45 1/2	28 12—	—	na wios.
Olej rzep.	za 100	113 3/4	—	—	w miejs.
„ Iniany.	—	—	—	—	—
Spiritus.	za 100 kw.	17 1/6	—	—	w miejs.
	—	—	—	—	na wios.

Hamburg, 16 marca. Pszenica w miejscu i na wysyłkę trzyma się cen stałych, przy słabym interesie. Żyto przy cenach niezmienionych.

London, 16 marca. Pszenica poszukiwana, angielska trzyma się przewyżki zesłoponiedziałkowej, zagraniczna zaś przy cenach stałych, ceny innych gatunków zbóż nie uległy zmianom.

Amsterdam, 16 marca. Pszenica trzyma się zeszlých notowań, żyto w miejscu o 2 fl. a na wysyłkę o 1 niżej.

Gdańsk, d. 15 marca. Na dzisiejszym leniwym targu był obrót pszenicy bardzo ograniczony, bo zaledwie 25 łasztów wynosił, ceny nam wprawdzie nie są wiadome, lecz sądząc z tendencji targu, takowe niezawodnie z korzyścią dla kupujących były.

Żyto słabo się trzyma, zakontraktowano 100 łasztów z odstawą na Czerwiec i Lipiec fl. 310, kor. Warsz. złp. 25 gr. 6.

Groch biały płacono fl. 330 do 345, korz. Warsz. złp. 26 gr. 20 do złp. 29 gr. 27.

Spirytus za 100 kwart 16 1/4 tal.

Ceny targowe Warszawskie,

z dnia 19 marca 1860 roku, płacono:

Produkta.	za	za	
	czwart.	korzec	
	rs. / kop.	rs. / kop.	
Żyta	5 55	3 38 1/2	
Pszenicy	8 61	5 25	
Grochu polnego	6 15	3 75	
Gryki	—	—	
Jęczmienia	—	—	
Owsa	—	—	
Kartofle	1 64	1 —	
Kasza jaglana	—	—	
„ gryczana	—	—	
„ „ drobnej	—	—	
„ jęczmienna	5 90 1/2	3 60	
	z a p u d.		
	rub. sr.	kop.	
Mąka pszenna przednia	—	—	
„ „ zwyczaj	—	—	
„ żytnia pyłtowa	—	—	
„ gryczana	—	—	
Słoma	—	25	
Siano	—	33	
Masło	7	50	

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

z dnia 20 marca 1860 r.	żądano	płacono	
	Rs. / kop.	Rs. / kop.	
Monety.			
Pół-impéryal Rosyjskie	—	5 60	
Dukaty Hollenr. nowe ważne	—	—	
Papiery.			
Obl. Skarb. za 100 rsr. (op. kup.)	92 86	92 44	
Bilety Skarbu królestwa Polskiego	—	—	
Listy Zastawne białe III Okresu (prócz kuponu)	14 88	14 86	
Wexle			
Berlin . . . . . 100 Tal. 2 M.	103 20	103 5	
„ . . . . . 100 Tal. k. t.	—	—	
Gdańsk . . . . . 100 Tal. 2 M.	103 20	—	
„ . . . . . 100 Tal. k. t.	—	—	
Hamburg . . . . . 300 BMk. 2 M.	156 15	—	
London . . . . . 1 Ft. St. 3 M.	6 86	—	
Moskwa . . . . . 100 Rsr. 1 M.	99 33	—	
Petersburg . . . . . 100 Rsr. 1 M.	99 66	—	
„ . . . . . 100 Rsr. k. t.	—	—	
Paryż . . . . . 300 Fran. 2 M.	82 20	—	
„ . . . . . 300 Fran. 1 M.	—	—	
Wiedeń . . . . . 150 Zi. R. 2 M.	77 10	—	
Wrocław . . . . . 100 Talar. 2 M.	—	—	

Wartość kuponu bieżącego od Obl. Skarb. Rs. 1 kop. 88 3/4 od Listów Zastawnych kop. 14 3/4

GIEŁDA KRAKOWSKA, 17 marca.

Banknoty polskie za 100 złr. now. żądają złp. 350 pł. 344, Ruble obrączkowe agio żądają 9 płać 7 1/2; Półimperyale rosyjskie żądają złr. 10 — 90 płać 10 — 75; Listy zastawne polskie z kuponami żąd. złp. 160 3/4 pł. 100.

KURS GIEŁD ZAGRANICZNYCH.

Berlin, 19 marca 1860 r.	p ł a c a:
5-ta Serya Stieglitza	za rs. 100 95
6-ta Serya Stieglitza	„ „ 100 105
Polskie Obligacje Skarbowe	„ „ 100 82 3/4
„ Listy Zastawne	„ „ 90 86
„ Bilety Bankowe	„ „ 90 86 3/4
Wexle.	
Na Warsza. z terminem krótkim za rs. 90	86 1/2
„ Petersburg . . . . . 3 tygod. „ „ 100 96 1/2	
„ Londyn . . . . . 3 mies. „ 1 f. st. 6. 18	
„ Paryż . . . . . 2 „ „ 300 fr. 79 1/2	
„ Hamburg . . . . . 2 „ „ 300 mrc 150 3/4	
„ Wiedeń . . . . . 2 „ „ 150 złr. 73 1/2	
Wiedeń.	
Wexel na Londyn . . . . . za 10 f. st. 133 25	
Akcyje Kredytu Ruchomego . . . . . „ 200 złr. 189 20	
Paryż.	
3 1/2 Renta . . . . . za 100 fr. franków 67 80	
Kredyt Ruchomy . . . . . „ 1,000 fr. 738	

Dep. telegr. Żyto w Berlinie na dostawę w miejscu 50 1/2 talarów, na wiosenną dostawę 48 za winspel.

KANTOR KOMISSOWY PUŁTUSKI Domu Zleceń Rolników Płockich.

Ponieważ zbliża się pora wysyłania zboża transportem wodnym, z pierwszą wodą, celem sprzedania go w portach zagranicznych, przeto Kantor zawiadamia, okolicznych PP. Obywateli, aby pośpieszali z dostawą zboża do śpi-chrza Kantoru, póki droga dobra, oraz ze stanowczymi deklaracjami względem ilości, jaką zechcą oddać w Kom-mis Domowi Zleceń Rolników Płockich za pośrednictwem Kantoru. Gdź Kantor tylko do 1 kwietnia n. s. takowe deklaracje w możności jest przyjmować. Później zadekla-rowane zboże, dla braku statków przewozowych w które wcześniej zaopatrzyć się trzeba, pozostałoby musiało do drugiego, letniego transportu.

Nakładem Sztucharni nut muzycznych Ad. Dzwonkow-skiego et Comp. ulica Miodowa, Nr. 482, wyszła **Fan-tazy na fortepian**, pod tytułem: **Chanson polonaise**, en forme de Mazurka, pour le piano. Dedié à M-me la Marechale Rohozńska, née Zdzie-chowska. Par **André Kratzer**. Cena kop. 22 1/2 (złp. 1 gr 15), sprzedaje się u wydawcy i we wszystkich księgarniach i składach muzycznych.

W tych dniach wyszła z pod prasy powiastka czyli **Obrzek Wiejski** pod tytułem „Kolonista jakich mało” pióra Kwiryna Wierzei, osnuta na tle żywotnej kwestyi włociańskiej, z trzema drzeworytami rysowanemi przez F. Kostrowskiego, rytowanemi przez R. Rutkow-skiego; Cena egzemplarza kop. 60. Skład główny tego dziełka jest w księgarni Gebethnera i spółki na Krak. Przed. w pałacu Hr. Potockiego Ner 17.

Korzystne warunki dla nabywców dzieła:

KRÓLOWIE POLSCY,

Portrety zebrane i rysowane przez Aleksandra Lessera, objaśnione tekstem historycznym przez Juliana Barto-szewicza.

Dzieło powyższe całkiem już ukończone zostało, sprze-daje się u wydawcy A. Pecq et Com., ulica Miodowa Nro 482, oraz we wszystkich księgarniach w kraju i za gra-nicą, za cenę rs. 25, za wszystkie 15cie poszytów; dla prenumeratorów Kroniki rubli srebrem 20. Ażeby ula-twić nabytce tak kosztownego dzieła, pozwalamy ku-pującym opłacać i odbierać je zeszytami, czy to po jednym, czy to po parę lub więcej, podług woli; płać za 1szy ze-szyt rs. 3, za 2gi rs. 2 kop. 50, za następne po rs. 1 k. 50.

ADMINISTRACJA DÓBR I FABRYK Borkowiecko-Niekląskich JW. CEZAREGO HRABI PLATER.

W POWIECIE OPOCZYŃSKIM.

Podaje do wiadomości, iż w fabryce machin i narzędzi rolniczych we wsi Nieklaniu, na trakcie bitym od Szy-dłowca do Kofskich położonej, wyrabia się wszelkie **machiny i narzędzia tak do uprawy ziemi, do użytków gospodarskich jako i do różnych fabryk** służące i takowe po ce-nach znacznie niższych sprzedaje — między innemi wy-rabiają się garnki cukrowe, galerye, kraty, schody lane, drzwiczki do pieców, szyby, kuchnie angielskie, zło-by i drabinki dla koni, sikawki ogrodowe i ogniowe, aparata do parzenia szezki dla bydła i parowania bielizny, sieka-

cze; oraz wiele innych według nowych modeli—fabryka ta zostaje obecnie pod zawiadywaniem zdolnego Mecha-nika p. Antoniego Żeromskiego, znanego w znaczniejszych fabrykach krajowych, a tem samem daje zupełną pewność za dokładne, spieszne i trwałe wykonanie wszelkich ob-stalunków.

Przyjmują się także wszelkie **reperacye do Cu-krowni, młynów parowych i tartaków.** w Borkowicach d. 10 marca n860 r.

Leon Piżński, Administrator.

SKŁAD MATERIAŁÓW APTECZNYCH Ludwika Spiess,

Ulica Senatorska Ner 46 1/2 obok Kościoła PP. Kanoni-czek, na placu ratuszowym, wprost gmachu teatralnego, donosi; iż zawsze zaopatrzony jest **w prawdziwą**

ESSENCYĄ ARAKOWĄ

w najlepszym gatunku, którą po cenie stałej to jest funt po rs. 2 kop. 40 sprzedaje.

Nadmienić tu wypada, iż prawdziwa Essencya jest zupełnie **czystym, oryginalnym produk-tem**, tak dalece, iż mniej więcej 1 lut tego płynu zmie-szamy z 1 garncem czystego spirytusu zafarbowanym nieco cukrem palonym, **bez żadnych innych dodatków**, tworzy **natychmiast** zupełnie dobry arak.

Skład papieru i materiałów pismiennych J. FUNKA,

przy ulicy Żabiej, pod N. 949 a, naprzeciw bramy Sas. Ogr. Sprzedaje 100 arkuszy papieru listowego z cyframi i 50 kopert za kop. 50; 100 bileto-w wizytowych na papierze francuzkim wyciskanych za kop. 75, i wszelkie materiały pismienne po cenach najumiarkowańszych.

200 sztuk skopów 3 i 4 letnich rosłych, z wel-ną dobrze poprawną, zdalnych do chowu.

150 sztuk macior różnego wieku niestarszych nad lat pięć i

Stadnik oryginalny holenderski lat 5 mający, zdalny do rozplodu — są na sprzedaż w dobrach Miłonice trzy wiorsty od miasta Krośniewie i szosy Warszawsko-Kaliskiej.

Narzędzia Weterynaryjne

Troakary, Sondy gardlane, Puszczadła, igły do zawłok, Sznepry, Lancety, Rynnemessery, Cegi do znaczenia owiec i t. p. z zaręczeniem dobroci u

J. Pika Optyka m. Warszawy, ulica Miodowa N. 497 a.

Do składu win i towarów Kolonialnych **Oswalda Wisnowskiego** przy ulicy Mazowieckiej Ner 1348, nadszedł nowy transport **Sielaw Augustowskich** które sprzedają się na sztuki i kopy.

Do najęcia od Wielkiej Nocy w domu Nr. 701 lit. c. **Dwa lokale** świeżo wyrestaurowane składające się każdy z 4-ch pokoi, przedpokoju kuchni angielskiej drwal-ni i piwnicy. Do jednego z tych lokali może być dodane stajnia i wozownia i ogródek przed oknami. Tamże jest do sprzedania **powóz** używany, i **tarantas** w do-brym stanie.

Trzy pokoje, przedpokój i kuchnia, jest do najęcia od Wielkanocy przy ulicy Tłomackiej pod Nrem 739a. Wiadomość u gospodarza.

Fortepian do sprzedania. Ner domu 1371 w podwórzu nad bramą, pierwsze piętro, wchodząc na schody na lewo.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

H. Europejski. Moris Laurent profesor z Peter-sburga; Damitz Basili prap. z Petersburga; Delkeskamp Gust. kup. z Bremen; Müller Em. kup. z Berlina; Kosiol Franc dysp. fabryki ze Zborowska; Pringsheim Zyg. kup. z Wrocławia.

H. Angielski. Hr. Jezierski Edward z Mińska w g. Warszawskiej.

H. Rzymski. Wa Kufak z Góladkowa.

H. Saski. Rydzikowski Józef ob. z Dubia; Ja-źwiński Wal. ob. z Rudzianka; Hanczewski Wojc. oby-w. z Widawy; Błaszowski kom. koś. z Sokółowa; Pretwie Adam eb. z Wiewiorowa; Gawroński Hen. X. Pr. z Opi-nogóry; Guzkowski Mar. ob. z Galicyi.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro: *Trzy wizy-ty.* — *Żeć pana Poirier*,